



Conceptverslag vergadering Commissie Onderwijs & Onderzoek, 10 juni 2013

de voorzitter: drs. F.J. Toppen
de leden: L.V.R. van Doremalen, P.J.J. Graas, S.C.A. Hermans, mw. dr. R.E. Nordquist,
dr. E.O.J. Onnasch (*afwezig*), mr. F.P. Sprik, dr. H. Talsma, mw. T.A. Timisela
van het cvb: prof.dr. G.J. van der Zwaan
met het cvb: drs. L.A. van de Zande, drs. M.J.J. de Bekker, drs. J.M. de Bok
griffie: mw. drs. A.M. Partridge

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Mededelingen voorzitter

Er zijn geen mededelingen.

2. Mededelingen college van bestuur

Uitslag Nationale Studenten Enquête 2013: De resultaten van de NSE zijn binnen. De data zijn nog niet helemaal geanalyseerd, maar wat betreft de bachelors is de UU in elk geval opnieuw gestegen.

Bijeenkomst Alliantie TU/e: UU, UMCU en TU/e sloten in 2010 een alliantie om de onderlinge samenwerking in onderwijs en onderzoek te versterken. Vorige week vond in Eindhoven een geanimeerde tweede gezamenlijke bijeenkomst plaats onder alle direct betrokkenen rondom het thema Energy, tevens een van de belangrijke Europese onderzoeksthema's. Tijdens deze bijeenkomst werden ook de studentenprijzen uitgereikt voor de beste voorstellen voor een bachelor c.q. masterthesis.

Opening Daktuin

Donderdag 6 juni is de daktuin bovenop de parkeergarage officieel geopend. Het college roemt de Daktuin als mooi studenteninitiatief.

3. Vaststelling verslag commissie O&O, 8 april 2013 (13/041)

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld, met dank aan de griffie.

4. Tutoraat 3.0 (13/051)

Het college licht toe dat de nota geschreven is en gelezen dient te worden in de context van Bama 3.0. De commissie dankt het college voor de aandacht voor dit onderwerp. Het is inhoudelijk een goed stuk maar de commissie zet vraagtekens bij de uitvoerbaarheid ervan. Het college geeft hierop aan dat het belangrijk is te weten dat het tutoraat niet nieuw is, het is al integraal onderdeel van ons onderwijsmodel sinds 2002. Bovendien is het begeleiden van studenten onderdeel van de onderwijstaak van elke docent; het is niet iets wat een docent naast zijn werk moet uitvoeren.

De nota wordt vervolgens aan de hand van een aantal vragen besproken:

- Waarom worden de tutorgesprekken meteen in de eerste weken gepland, dit vraagt veel van de student en legt druk op de docent? Het college geeft aan dat de overgang van middelbare school naar universiteit notoir lastig is. Studenten zijn nog niet zelfstandig genoeg. Het is dus belangrijk dat de tutor snel kennismakt met de student en vice versa. Juist aan het begin van de studie krijgt de student veel nieuwe indrukken en informatie te verwerken. Uit onderzoek is gebleken dat de studieresultaten aan het begin van de studie voorspellend zijn. Juist in die eerste periode is het van belang dat de student zich uitgenodigd voelt om contact met de tutor op te nemen als er vragen of mogelijke problemen zijn. Bovendien is dit niet bedoeld als lastenverzwaring maar is het een intrinsiek onderdeel van de onderwijstaak. Door dit niet de eigen verantwoordelijkheid van de student te maken maar bij de tutores neer te leggen is deze opdracht zoveel mogelijk geëxpliciteerd en niet verborgen in organisatie, want juist dan worden docenten overvraagd. Overigens geldt het vroege tijdstip van de gesprekken ook voor studenten die het goed (lijken te) doen. De band met de organisatie moet zo vroeg



mogelijk gesmeed worden, vergelijk de situatie bij het UCU, met als gevolg een grotere efficiency en hoger rendement.

- Is een studentenmentoraat niet een betere oplossing, met name bij studentrijke faculteiten? Het college geeft aan dat de nota niet bindend maar adviserend is, een template waar binnen de faculteiten naar eigen inzicht kunnen opereren. Inzet van studentmentoren kan een bijdrage zijn aan het tutoraat of een mogelijke noodmaatregel bij onverwachte piekmomenten. Het liefst ziet het college deze verschillende personen echter elk hun eigen rol vervullen.
- Hoe effectief zijn exitgesprekken als studenten die gestopt zijn weinig tot geen interesse hebben om dit gesprek aan te gaan? Het college benadrukt het belang van de gesprekken voor zowel de organisatie als de student zelf. Hoewel niet elke student een exitgesprek zal willen voeren is het toch een zinvol instrument omdat de student bijvoorbeeld waardevolle informatie kan geven om o.a. het matchingstraject mee aan te scherpen. Bovendien begeleidt de UU de student graag naar een beter passende studie. Afhankelijk van het moment van afhaken is dit meer een taak van de tutor of van de studieadviseur.
- Is de tutor voldoende toegerust om studenten die zich nog niet thuis voelen in de studie c.q. studie-community (bijvoorbeeld vaker het geval bij nog thuiswonende studenten) te ondersteunen? Het college geeft aan dat in dit geval sprake is van een bredere problematiek. De tutor houdt zich vooral bezig met cursusproblematiek en de studieadviseur met alles daar omheen. Van belang is vooral dat de student vanaf het begin zo goed mogelijk duidelijk gemaakt wordt wat (studeren aan) een universiteit inhoudt. Eigenlijk moet dit onderwerp door alle docenten aan gestipt worden: wijs op de rol in community, op verplichtingen, studiediscipline, eigen verantwoordelijkheid etc.
- Welke oplossingen zijn er naast de inzet van de tutor of de studieadviseur? Het college en de commissie zijn het er over eens dat het werken met vaste spreekuren bij kan dragen aan een beter contact tussen student en docent. Dit kan echter geen verplichting zijn, het staat de docenten vrij om hier al dan niet gebruik van te maken. Ook het gebruik van moderne media zou een bijdrage kunnen leveren aan beter contact.
- Zou het tutoraat meer dan één jaar moeten duren? Het college geeft aan dat bij verschillende opleidingen inderdaad al een meerjarig tutoraat bestaat. Vanwege de matchingactiviteiten ligt de focus vooralsnog op het eerste jaar. In de toekomst ligt uitbreiding naar latere studie jaren voor de hand.
- De deadline van februari is te vroeg om al veel te kunnen zeggen over de cijfers van de student. Hoe denkt het college hierover? Het college geeft aan dat elke cut off deadline nadelen heeft. De afspraken over het jaarrooster verandert niet maar belangrijker is dat vooral de resultaten van blok 1 grote voorspellend waarde blijken te hebben.
- Is een tutorgroep dezelfde werkgroep die een student heeft tijdens het volgen van vakken van de studie? Het college geeft aan dat dit idealiter inderdaad het geval is.
- Is het maximum van 30 studenten niet een te hoog maximum voor een tutorgroep? Het college stelt dat dit overgelaten wordt aan de opleiding zelf. Het maximum geeft een richting een richting aan, de uitvoering moet niet worden dicht getimmerd.
- Gesproken wordt van tenminste 6 inhoudelijke bijeenkomsten en tenminste 2 individuele bijeenkomsten. Wordt hierbij voldoende nadruk gelegd op het individu? Het college denkt dat de realiteit is dat niet alles individueel kan, beter is een combinatie van individuele en groepsgewijze bijeenkomsten. Gezocht moet worden naar een balans tussen de haalbaarheid in de praktijk en wat nodig is voor de individuele student. Bovendien kunnen groepsbijeenkomsten juist ook heel nuttig zijn voor individuele problematiek. Het advies in de nota is gebaseerd op eerdere ervaringen.
- Voor evaluatie van het tutoraat staat nu 4 uur. Is dit niet te weinig? Het college antwoordt dat dit uiteraard een schatting is. Het zou kunnen zijn dat in de praktijk



een uitgebreidere vorm van evaluatie plaats zal moeten vinden. Vooralsnog is gekozen voor een jaarlijkse evaluatie in twee sessies met tutores.

- Het aantal uren bij vraagbaken voor tutores is afhankelijk van het aantal tutores. Wat is hierbij de juiste berekening? Het college geeft aan dat dit wederom een schatting is, we zullen moeten afwachten of dit werkt in de praktijk.

5. Herziening Richtlijn onderwijs (13/060)

Het college licht toe dat eerder is afgesproken om na ongeveer drie jaar de richtlijn te herzien omdat de richtlijn een belangrijk en uniek instrument is voor het Utrechtse onderwijssucces.

De nota wordt besproken aan de hand van de volgende punten:

- College en commissie stellen vast dat het bij de prestatieafspraken vastgelegde minimum aantal contacturen vooral van belang is voor een goede onderwijskwaliteit. Het maximum aantal contacturen is vooral bedoeld om binnen de financiële kaders te blijven. Met faculteiten is afgesproken dat zij in uitzonderingsgevallen deze grens kunnen overschrijden indien het financieel kader gehandhaafd kan blijven. Dit is nog niet voorgekomen hoewel dit bij trainingsvakken bij bijvoorbeeld DGK, GNK en FAR een uitdaging blijft.
- Het college licht de historische achtergrond van de 4/5 regeling toe om zo duidelijk te maken wat de geest van de regeling nu precies is. Doel van de regeling is allereerst het tussentijds toetsen te stimuleren waardoor het mogelijk wordt de student te adviseren over het al dan niet op koers liggen. Indien men net bij de ondergrens van een toets zit dan is reparatie op korte termijn mogelijk, ligt het cijfer daaronder dan dient gewacht te worden tot het vak opnieuw aangeboden wordt. Op deze manier worden studenten gestimuleerd zich optimaal voor te bereiden op toetsen. Oorspronkelijk waren zes faculteiten voor de 5 als ondergrens voor het toestaan van een aanvullende of vervangende toets. Alleen de faculteit Bètawetenschappen wilde liever de 4 als ondergrens. Omdat de decanen graag een uniforme regeling wilden is toen besloten allen de door Bèta (en de U-raad) gewenste 4 aan te houden. Bij GEO werd ondertussen een pilot gedaan met de 5 als ondergrens. Recent hebben de decanen besloten dat er nog steeds teveel onduidelijkheid bestaat over de ondergrens en dat voor eens en altijd een uniforme beslissing genomen dient te worden. Als compromis stelt men de 5 als ondergrens voor, uitgaande van afronding van 4,5 en hoger. Een aantal leden van de commissie geeft aan een groot aantal bezwaren te hebben tegen dit voorstel. Zij houdt liever vast aan de 4 als ondergrens. Allereerst is niet goed duidelijk waar de decanen hun voorstel op baseren, er is namelijk geen sprake geweest van een gedegen evaluatie. Het college legt uit dat de voorgestelde evaluatie inderdaad niet heeft plaatsgevonden omdat door voortschrijdend inzicht duidelijk is geworden dat een eenduidige evaluatie niet te doen is vanwege de onmogelijkheid om tot gelijke parameters te komen. In plaats daarvan hebben de decanen gezamenlijk overlegd en met uniformiteit als hoofddoel tot het voorliggende compromis besloten. Ook moet het nieuwe voorstel leiden tot het stoppen van het tegen de eerdere afspraak in gedogen van sommige faculteiten van de vier als ondergrens. De commissie uit haar zorg over het feit dat 'off days' dan niet meer mogelijk zijn en dat bovendien ondanks het streven hiernaar nog niet overal sprake is van een 'continuous assessment' van studenten waardoor het interessanter wordt om toetsen direct te halen en ze niet als 'try out' te zien. Ook is nog niet overal sprake van het houden en van reparatietoetsen op een daadwerkelijk korte termijn. Ook zou de student hier mogelijk een grotere eigen verantwoordelijkheid dienen te hebben en zelf mogen beslissen wanneer een toets ingehaald wordt. Het college geeft bij dit laatste punt aan dat het nadrukkelijk van belang is dat de student beseft wat de gevolgen zijn voor de eigen studie en hoe hoog de kosten zijn van (veel) herkansingen. Het college wil met name een gedisciplineerd studiegedrag blijven bevorderen. De commissie zet vervolgens nog haar vraagtekens bij de wenselijkheid van een uniforme regeling, is onderscheid per faculteit niet gewoon prima? Het college vindt van niet omdat uniformiteit goed past bij de geest van BaMa 3.0 waarbij studenten gestimuleerd en dus zo veel mogelijk gefaciliteerd worden om over de grenzen van hun opleiding heen te kijken.
- Desgevraagd geeft het college aan dat de reparatieregeling alleen openstaat voor studenten die inderdaad een 4 of 5 halen, bij een voldoende is geen reparatie mogelijk.



- In de tekst staat dat indien een student een 4,5 of lager haalt voor een tentamen aangenomen wordt dat de student de stof dan onvoldoende beheerst. De commissie vraagt zich af of dit inderdaad zo nauw is te stellen? Het college legt uit dat voor de docent de 4,5 de grens is waarmee hij/zij uitdrukt of de student de stof wel of niet onvoldoende beheerst. Het is aan de docent zelf om de toetsen te beoordelen volgens diens normering.
- Het college geeft aan dat het tekstgedeelte dat uiterlijk halverwege de cursus een toetsmoment plaatsvindt zal worden teruggeplaatst.
- De commissie vraagt waarom ondanks eerdere overleggen in de nota staat dat instroom in honooursprogramma's alleen in het eerste jaar mogelijk is? Het college geeft aan dat dit het ideaalbeeld is, eventueel is ook latere instroom mogelijk maar liever niet pas in het tweede jaar. Om deze reden wordt vooral in het eerste jaar veel aandacht besteed aan laatbloeiers. Uiteraard zijn in individuele gevallen uitzonderingen mogelijk.
- Desgevraagd geeft het college aan dat de doorstroommasters inderdaad komen te vervallen maar dat de minister bij wet heeft geregeld dat de instelling hier verantwoordelijk is maar dat de instelling bij knelpunten in bijzondere gevallen een uitzondering kan maken.
- De commissie vraagt naar de situatie van eerder uitstromende internationale studenten. Het college geeft aan dat deze studenten inderdaad in sommige gevallen mogelijk minder punten krijgen als ze minder voor het betreffende vak gedaan hebben. Dit kan maar hoeft niet. Deze regeling is in het roosterdebat speciaal vastgelegd voor internationale studenten en geldt dus niet voor Nederlandse studenten.
- Het college stelt dat de beoordeling van de scriptie in beginsel door afgestudeerden moet plaatsvinden. Eventueel mag de tweede beoordelaar ook een promovendus zijn.
- De commissie vraagt waarom de maximale omvang van 60 studiepunten uit de tekst is gehaald. Het college geeft aan dat er op dit moment geen premasters zijn die langer zijn dan 60 EC.

6. Concept Kaderbrief 2014 (13/050)

De meeste vragen over de Kaderbrief zullen in de commissie FHI aan de orde komen. De commissie O&O heeft slechts een paar zijdelingse vragen:

Uit bijv. tabel 3.1 blijkt dat de centrale baten minder worden, dat daarnaast de huisvestingslasten stijgen, de omvang van het vaste personeel wordt bedreigd, in hoeverre is het dan reëel om te verwachten dat de baten uit de 3^e geldstroom op vrijwel hetzelfde niveau (tabel 5.1, p 16) zullen blijven. Het college geeft aan dat de eerste geldstroominkomsten de komende jaren nog verder terug zullen lopen en dat dit inderdaad zal leiden tot meer sturing op het onderzoek in de tweede en derde geldstroom. Overigens blijken de faculteiten hier ondanks de voorzichtige ramingen succesvol in te zijn. Bovendien komen de plannen voor huisvesting in goed overleg met de faculteiten tot stand en worden deze niet top down opgelegd.

De commissie vraagt vervolgens of de doelstelling uit het Strategisch Plan om ten minste één onderzoeksgroep van wereldniveau te hebben niet strijdig is met de eerdergenoemde sturing? Het college stelt nadrukkelijk dat deze sturing eerder complementair is aan deze doelstelling en geeft aan zeer positief en zijn over de doelstelling.

7. Ontbijtsessies zorgvuldige wetenschap (13/057)

Het college vraagt in de nota om suggesties vanuit de commissie voor thema's voor deze ontbijtsessies. De commissie zal deze suggesties schriftelijk doorsturen.

8. Vragen aan het college van bestuur

- Rol medezeggenschap bij sturing op onderzoek: De commissie weet dat er op dit moment binnen de universiteit gesproken wordt over de relatie tussen de vier strategische thema's en de focus gebieden. Naar de mening van de commissie betreft het hier een (mogelijke) organisatie wijziging waarbij meerdere lagen in de universiteit betrokken zijn. Op grond hiervan is er sprake van een organisatie wijziging waarbij de universiteitsraad instemming heeft. De commissie vraagt zich af of het college deze visie deelt? Het college benadrukt dat inderdaad gesproken wordt over de sturing van het onderzoek. Het college heeft echter een andere visie op de formaliteit hiervan. Zowel de sturing op Focus & Massa als op de



strategische thema's betreffen namelijk informele wijzen van financieren van onderzoek zonder dat dit de organisatie raakt. Het betreft hier incidentele stimulering, waarbij dus de tijdelijkheid ervan van belang is. De organisatie wordt juist zoveel mogelijk gestript en niet opgetuigd om deze stimulering voor elkaar te krijgen. Doordat het niet is ingekaderd in de formele organisatiestructuur hoort daar hier ook geen formele medezeggenschap bij. Wel komen de debatten over F&M en de strategische thema's steeds bij de O&O aan de orde. Hier wordt dan over de inhoud gesproken. Eind 2015 volgt de evaluatie van de strategische thema's. Ook deze wordt in de commissie O&O besproken. De commissie benadrukt dat de invloed van de speerpunten op het onderzoek erg groot is en dat dit toch veel onrust geeft. Het gebruiken van de speerpunten als sturingsinstrument zou immers kunnen leiden tot andere structuren. Het college geeft aan hier te allen tijde over in discussie te willen gaan maar dat de commissie zich wel moet realiseren dat het betrekkelijk 'klein' geld betreft, nl 'slechts' 26 miljoen euro verdeeld over 4 jaar.

- Tekort aan studieplekken in UBB: De commissie geeft aan dat de UBB voor nieuwe studieplekken heeft gezorgd. Nu blijkt echter dat deze studieplekken voor een groot deel worden bezet door niet UU-studenten. Het betreffen bijvoorbeeld HBO-studenten. Hoe kijkt het College hier tegen aan? Het college geeft aan dat voornamelijk uit de nationale Studentenenquête blijkt dat de beschikbaarheid van plekken is toegenomen maar de kwaliteit ervan nog onvoldoende. Ook meet de UBU met enige regelmaat het gebruik van de studieplekken en wil het college daarbij de huidige goede band met de HU behouden. Niet duidelijk is hoe ingegrepen kan worden. Daar studenten echter aangeven dat dit een van de grootste ergernissen is komt het college hier graag nog op terug.
- Maximale ontplooiing nota. Het college geeft aan dat de nota inderdaad aan de orde is geweest tijdens de jaarlijkse onderwijsconferentie. In het algemeen is het besef van het belang van maximale ontplooiing met name bij de honours directeurs enorm gestegen. Het onderwerp staat nadrukkelijk op de agenda de vraag is nu hoe uitvoerbaar het is. Het college vraagt de commissie om concrete punten om door te geven aan de onderwijs en honours directeurs.

9. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

10. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.